

Politik Bilim

Müfit Akyos

B ≠ T ≠ Y

Bilimsiz Teknoloji, Teknolojisiz Yenilik olmaz.

Bilimsel çalışmaları dünyayı ve evreni anlamak, teknolojiyi bilimin çıktılarından yararlanarak mal ve hizmet üretmek ve bunları üretmek için gereken bilgi, beceri ve süreçler, yeniliği ise yeni bir fikrin ticarileştirilebilir ürün veya hizmete ya da toplumsal hizmet yöntemine dönüştürülmesi olarak tanımlayabiliriz. Farklı amaçlarla, farklı ortamlarda, farklı süreçlerde gerçekleştirilen bilim yapma, teknoloji geliştirme, yeni/yenilikçi ürün ve hizmet geliştirme faaliyetleri bütün bu farklılıklarına karşın günümüzde giderek iç içe geçen bu nedenle bütünsel bir yaklaşımla yönetilmesi gereken bir dünyayı temsil ediyorlar.

İngiltere Michael Faraday, James Watt, Sir Frank Whittle gibi bilim adamlarının bilimsel teorilerini teknolojik uygulamalara taşınmalarıyla sanayi devrimini hazırlayan ve insanlık tarihini etkileyen buluş ve yenilik geleneğine sahip bir ülkedir. İngiltere’de yukarıda işaret edilen B-T-Y bağlamında günümüzdeki anlamıyla bir yenilik siyasasının Ticaret ve Sanayi Bakanlığı’nca (DTI) başlatılması hemen 1990’ların başlarına rastlar. 1992’de Sony Firması’nın Başkanı Akio Morita’nın Queen's Award for Export ödül töreninde yaptığı "S" DOES NOT EQUAL "T" AND "T" DOES NOT EQUAL "I" başlıklı konuşması¹ tarihsel bir öneme sahiptir. Bu konuşma aynı zamanda Birleşik Krallık’ta yenilik (inovasyon) konusunda verilen ilk ders niteliğindedir.

Morita’nın B ≠ T ≠ Y formülünün açılımı “Bilimsiz Teknoloji, Teknolojisiz Yenilik olmaz” olarak okunabilir. Morita konuşmasında bilimin geliştirilebilir, ticarileştirilebilir bir teknolojiye dönüştürülmesindeki güçlüğün esas olarak önceliklerdeki dengesizlikten kaynaklandığına işaret eder. Bu dengesizliğin toplumda bilim adamına ve mühendise verilen değer arasındaki farktan başladığını ve temel bilimlere verilen değer çok önemli ise de “Temel bilimsel araştırmaların daha önce bilinmeyenlerle ilgili sağladığı bilgiler bize yalnızca gelecekte ipuçları sunabilir. Bu teorileri ve temel yapı taşlarını alıp bunlardan teknoloji yaratan kişi ise mühendistir. Bence teknoloji bilimin kavramlar, süreçler ve araçlarla kullanılmasıyla ortaya çıkar. Bu dönüşüm yaşamımızı daha verimli, rahat ve güçlü yapabilmemiz için kullanılabilir. Teknolojiyi gerçekleştirenler mühendislerdir, bilim adamları değil. Teknolojiyi yakalayıp endüstrinin geleceğini planlayan gerçek vizyonerleri ben ‘teknolojistler’ olarak isimlendiriyorum... ‘Teknolojist’ ile ben bilim ve mühendislik alanında derin bir kavrayışı ve

¹ "S" DOES NOT EQUAL "T" AND "T" DOES NOT EQUAL "I" The First United Kingdom Innovation Lecture, by Akio Morita, Chairman Sony Corporation, 1992

toplumun gereksinimleri konusunda geniş görüşü olan, bu konuya odaklanmış çok az sayıdaki kişiyi kastediyorum. Bu derinlikte anlayışa sahip kişiler teknolojiyi hayal güçleri, akılları (bilgelikleri) ve insanîyetleri ile uyarlayabilir ve uygulayabilirler.”

“Genç insanları yalnızca mühendislik çalışmalarının peşinden gitmeye özendirmekle kalmayıp aynı zamanda firma düzeyinde genç teknolojistlerin yönetici kademelerinde ilerlemelerini de sağlamalıyız. İmalat ve ileri teknoloji firmaları yalnızca ticaretten değil aynı zamanda teknolojiden de anlayanlarca yönetilmelidirler.” der.

Morita teknoloji ile yenilik arasındaki ilişkiyi ise doğru yeniliğin teknolojide, ürün planlamada ve pazarlamada yaratıcılık sonucu oluşabileceğini vurgulayarak açıklıyor ve Sony Walkman örneğini vererek “herkesin harika olarak nitelendirdiği bu ürün hiçbir büyük teknolojik yenilik içermemekteydi. Onun başarısı ürün planlama ve pazarlama üzerine inşa edilmişti. Doğru yenilik her üçünde de yaratıcılığı gerektirir. “ demektedir.

Başta yenilik sistemimizin siyasalarını oluşturanlar olmak üzere sistemin bütün aktörlerine sunulur.

.....
Evrendeki varlığımızı yeniden düşünüp, "alçakgönüllü, dikkatli, temiz yürekli, talepkâr, yaratıcı, diğerkâm, adil" olacağımız güzel bir yeni yıl dilerim... (O. Bursalı'nın “Bizzat insanlık krizden geçiyor” başlıklı köşe yazısından esinlenerek)